

Podstawy Informatyki II

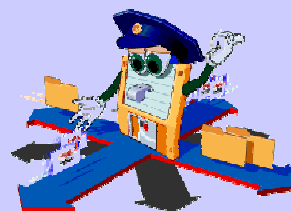
Systemy operacyjne Co to jest i jak je użyć ?

Unix
Linux
Windows

System operacyjny

System operacyjny – zbiór programów ułatwiających eksploatację komputera

Podstawowe funkcje systemu operacyjnego

- uruchamianie programów i kontrola nad nimi
- sterowanie pracą i współdziałaniem urządzeń wchodzących w skład komputera

Oprogramowanie

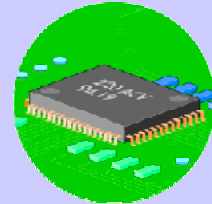

BIOS (Basic Input/Output System)

Program rezydujący w pamięci stałej ROM

Zadania:

- Diagnostyka pamięci operacyjnej.
- Program generatorów znaków.
- Program testowania i dostępu do urządzeń wejścia/wyjścia.
- Program wyświetlający komunikaty.
- Program inicjujący ładowanie systemu operacyjnego do RAM.

Oprogramowanie narzędziowe

- Służy do tworzenia oprogramowania użytkowego.

Są to między innymi:

- procesory tekstu służące do tworzenia oprogramowania w językach wysokiego poziomu
- translatory (asemblerzy, kompilatory, interpretery) czyli programy tłumaczące źródła programów na kod w języku maszynowym (wewnętrznym)

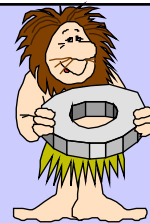
Oprogramowanie użytkowe

Oprogramowanie tworzone przy pomocy oprogramowania narzędziowego, które powinna charakteryzować:

- niezawodność działania
- łatwość obsługi
- opcjonalny dostęp do pomocy
- przyjazny interfejs

Prehistoria

- Komputery były właściwie pozbawione systemu operacyjnego. Komputer ładował i wykonywał program. Użytkownik miał dostęp do całych zasobów maszyny.
- Pojawiły się biblioteki programów, które użytkownik mógł dołączyć do swojego kodu. Np. operacje wejścia-wyjścia.
- Pojawia się oprogramowanie z pełną biblioteką programów służących do obsługi operacji wejścia-wyjścia, edytory tekstu, operacji na zbiorach, itp. Brak jest interfejsu graficznego.

Historia

Lata 50-te

- Rozpoczyna się era układów „mainframe”. Każdy producent sprzętu dostarcza swój system operacyjny. Zazwyczaj każda nowa maszyna nawet tej samej firmy miała inny system operacyjny.

Lata 60-te

- Pojawia się linia maszyn IBM, które wszystkie pracowały pod tym samym systemem operacyjnym IBM/360.

Historia

Przełom 60-tych/70-tych (era mikroprocesorów)

- Pojawia się system UNIX (AT&T). System otwarty. Pojawia się pomysł, że system operacyjny powinny być taki sam na różnych platformach.

Lata 70-te (komputery osobiste)

- Pojawiają się niewielkie, stosunkowo tanie komputery. Zaczyna się standaryzacja magistral.

Pojawia się graficzny interfejs użytkownika

Ważna daty

1969 – UNIX (system na wiele platform)

1981 – MS DOS

1985 – Microsoft Windows (system okienkowy)

1991 – Linux (system w pełni otwarty)

Co nas czeka ?

Systemy 64 bitowe

System jednozadaniowy

Komputer wykonuje tylko jedno zadanie

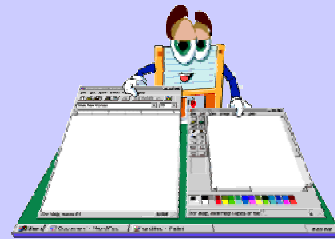

- Całe zasoby dla rozwiązania jednego problemu.
- Inne zadania muszą czekać.
- Nieefektywne wykorzystanie mocy procesora.
- Możemy uruchomić tylko jeden program.

System wielozadaniowy

Możliwość wykonywania więcej niż jednego zadania w tym samym czasie:

- lepsze wykorzystanie czasu procesora,
- lepsze wykorzystanie zasobów systemu (CPU, pamięć, urządzenia I/O, ...).

Podział czasu - wielozadaniowość

- Przełączanie wykonywanych zadań
- Możliwość pracy interakcyjnej wielu użytkowników w tym samym czasie:
  - każdy używa procesora przez mały odcinek czasu

Unix, Linux, MacOS, Windows XP

Wielozadaniowość

- Aby zagwarantować porządek wykonywania zadań, w systemie muszą istnieć mechanizmy synchronizowania zadań i komunikacji pomiędzy nimi;
- System musi też zapewniać, że zadania nie będą się „zakleszczać”, wzajemnie na siebie czekając ...

Pliki

Jednym z podstawowych zadań systemu operacyjnego jest umożliwienie zapisu, odczytu i manipulacji informacją.

Do tego celu służy tzw. system obsługi plików.

- PLIK - nazwany zbiór informacji, zapisany w pamięci pomocniczej (zewnętrznej, masowej, ...) - nieulotnej.
- Pliki - to programy oraz dane (pliki wykonywalne, teksty, dane liczbowe, bazy danych, grafika, dźwięk, filmy, ...)

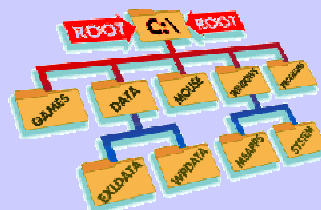

Atrybuty plików

- nazwa pliku
- typ pliku (niektóre systemy)
- położenie
- rozmiar (lub rozmiar max.)
- ochrona (kontrola dostępu - kto i jak ...)
- znacznik(i) czasu (data i godz.) - utworzenia, modyfikacji, ostatniego dostępu
- informacje o właścicielu i użytkowniku (-ach) (bezpieczeństwo !!!!)

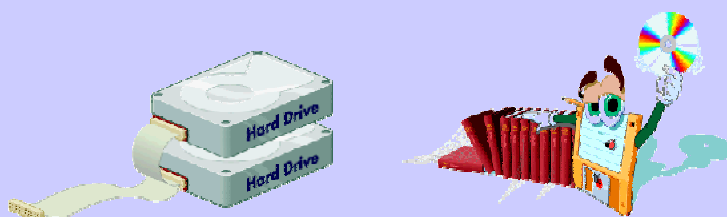

Pliki powinny być gromadzone w katalogach tematycznych

Pamięci podręczne

- Podstawowymi urządzeniami służącymi do zapisywania plików są twarde dyski, nośniki optyczne (CD, DVD) oraz pamięci taśmowe.

Jak zapisywane są pliki ?

- Pliki rzadko są zapisywanej jako jeden ciąg zerojedynekowy.
- Zazwyczaj pliki są zapisywane w postaci **klasterów** umieszczanych w różnych **sektorach** ulokowanych na różnych **ścieżkach** w określonej **partycji** twardego dysku.
- O wielkości klastera decyduje wielkość partycji.
- Jeżeli plik jest silnie podzielony mówimy o tzw. fragmentacji zbioru.

Aby dysk mógł zostać użyty do zapisu plików, najpierw należy go podzielić na partycje i sformatować !

Tworzenie partycji dysku

Tworzenie partycji to sztuka dzielenia dysku na mniejsze części

Czy opłaca się mieć wiele partycji ?

Tak

Każda partycja jest widziana przez system jako osobny dysk, czyli w przypadku awarii programu, uszkodzenie krytycznych danych jednej partycji nie narusza integralności drugiej.

Nie

Mamy wiele małych dysków, które się szybko zapełnią.

Typy partycji (Windows):

- Pierwotna (primary)
- Rozszerzona (extended)
- Logiczna

Pierwotna – jest pojedynczym kontenerem.

Rozszerzona – może zawierać kilka partycji logicznych.

Informacje o partycjach są umieszczane w tzw. tablicy partycji umieszczonej na końcu tzw. Master Boot Record (MBR)

Tablica partycji (FAT - Windows)

Może zawierać do 4 rekordów. Każdy z rekordów zawiera informację o **początku**, **rozmiarze**, **typie** i **rodzaju** (aktywna) partycji.

Można utworzyć maksymalnie 4 partycje FAT

Aktywna partycja – partycja, z której ładowany jest system operacyjny.

Partycja rozszerzona może mieć „nieskończoną” liczbę dysków logicznych

!!! Uwaga na BIOS !!!

Jak tworzyć partycje ?

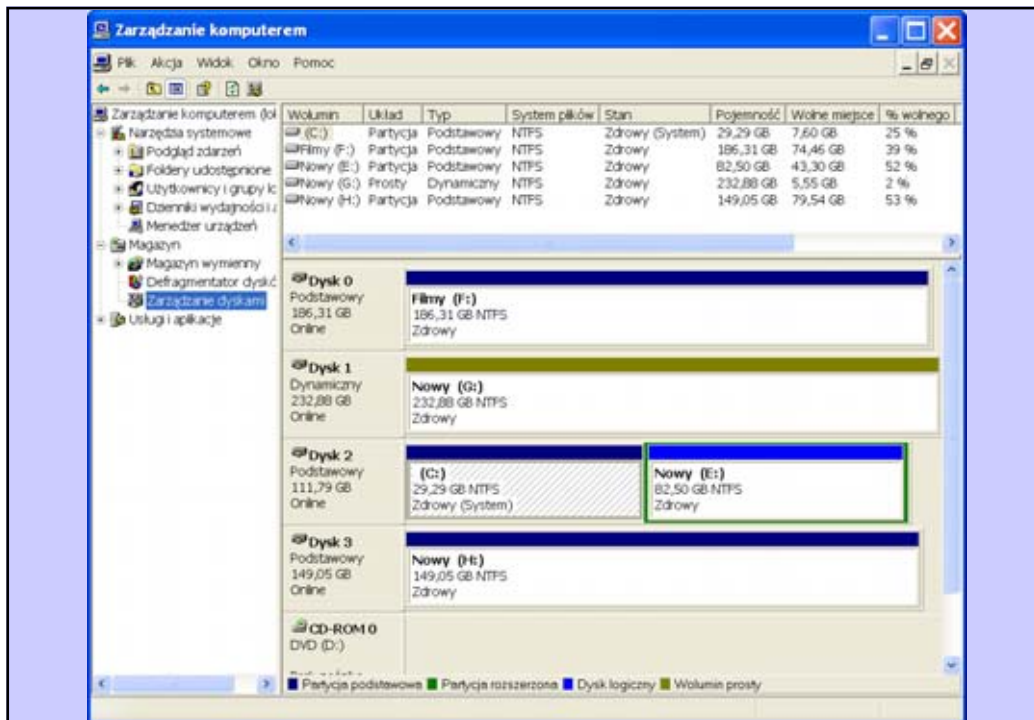
System Windows

FDISK

Windows XP - Zarządzanie dyskami

Wymazują zawartość całego fizycznego dysku

PartitionMagic - dzięki temu narzędziu możemy usuwać, tworzyć i zmieniać rozmiar istniejących partycji bez utraty danych, a nawet bez ich uszkodzenia.

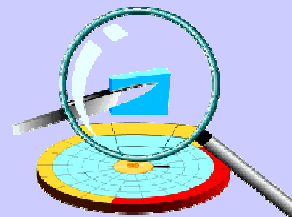
Formatowanie

Formatowanie partycji to podzielenie fizycznego i logicznego obszaru dysku na sektory, nadanie im odpowiednich oznaczeń oraz utworzenie systemu plików.

Ścieżka – kołowy segment dysku.

Sektor – fragment ścieżki. Typowy sektor może zawierać 512 bitów danych.

Sposób w jaki zapisywane będą pliki określa tzw. **system plików**.

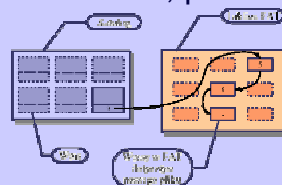
System plików (Windows)

Boot Sektor	FAT lub MFT	Kopia FAT lub MFT	Katalog główny	Dane
-------------	----------------	----------------------	----------------	------

Boot sector zawiera informacje na temat wielkości sektora, rozmiaru klastra oraz miejsce umieszczenia **FAT** (File Allocation Table) lub **MFT** (Master File Table).

W **FAT** trzymane są dane o klastrach, w których zapisane są pliki – **Windows MI i poniżej**. Rekord FAT ma do **32** bitów.

W **MFT** trzymane są w niej pliki mniejsze niż **1024** bitów w całości, a o większych plikach trzymane są dane o nazwie, położeniu itp. pliku – **Windows 2000 i Windows XP**.

System plików FAT (File Allocation Table)

	FAT 12	FAT 16	FAT 32
Zastosowanie	Dyskietki i dyski twarde o bardzo małej pojemności	Dyski twarde o małej i średniej pojemności	Dyski twarde o średniej i dużej pojemności
Wielkość wpisu w tablicy FAT	12 bitów	16 bitów	28 bitów
Maksymalna liczba klastrów	4,086	65,526	268,435,456
Wielkości używanych klastrów	0.5—4 KB	2—32 KB	4—64 KB
Maksymalny rozmiar partycji	16,736,256	2,147,123,200	ok. 2 ⁴¹

System NTFS

System **NTFS** został zaprojektowany przede wszystkim pod kątem pracy w systemie dla wielu użytkowników.

Możliwości:

- prawa dostępu do plików, katalogów,
- możliwość szyfrowania danych,
- możliwość kompresji danych,
- możliwość przydzielania przestrzeni danych każdemu użytkownikowi osobno,
- możliwość obsługi bardzo dużych partycji (2^{64}) i plików (16 Terabajtów).

Fragmentacja zbiorów

Termin fragmentacja dysku posiada dwa znaczenia:

- stan, w którym kawałki pojedynczych plików na dysku nie są położone obok siebie, ale są rozdzielone innymi plikami i dodatkowo rozrzucone na całym dysku,
- stan, w którym wolna przestrzeń na dysku jest podzielona na wiele małych kawałków.

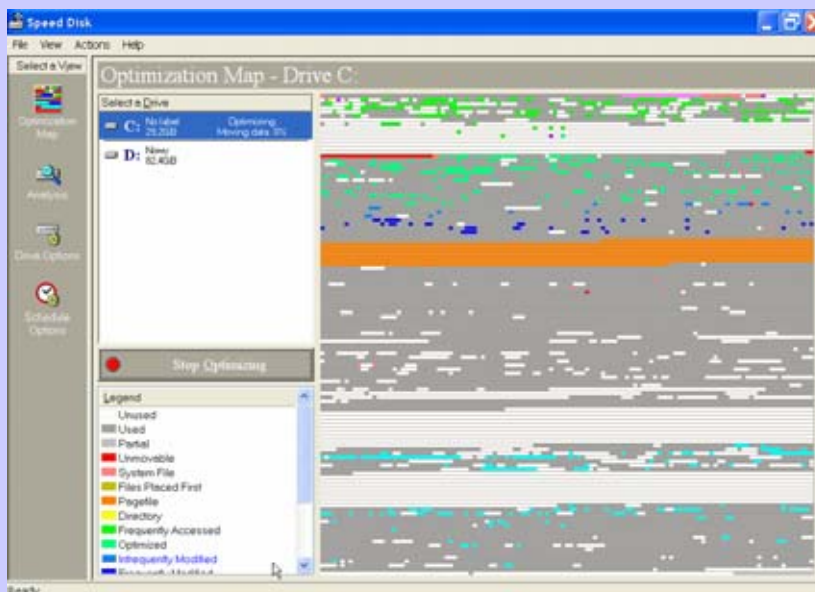
Efekt fragmentacji

Efekt nadmiernej fragmentacji jest podwójny:

- **dostęp do poszczególnych plików jest wydłużony**, ponieważ plik jest składany z wielu kawałków rozrzuconych na dysku, wymaga to wielu operacji dostępu do dysku, zamiast jednej;
- **tworzenie nowych plików trwa dłużej**, ponieważ przestrzeń dla pliku musi być przydzielana z wielu małych kawałków, zamiast jednego ciągłego.

Od czasu do czasu należy przeprowadzić defragmentację dysku (np. Norton Speed Disk lub defrag dysk: -b)

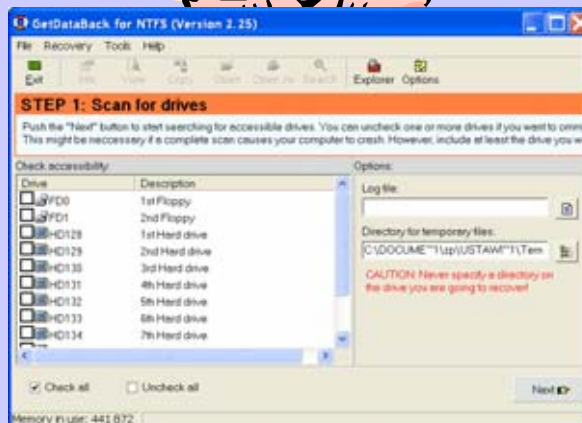
SpeedDisk

A co zrobić, gdy system plików został uszkodzony ?

Istnieje oprogramowanie, które pozwala na odzyskanie plików.

GetDataBack

Co zrobić, aby całkowicie usunąć zbiór ?

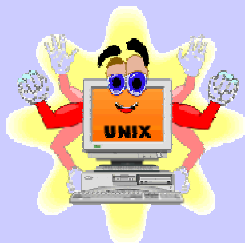
Aby całkowicie usunąć zbiór należy się dobrze namęczyć !

Analiza fourierowska sygnałów elektrycznych.
Analiza poziomu tła.

Zbiór należy nadpisać przynajmniej 7 razy !

Systemy operacyjne komputerów PC

System UNIX

System Linux

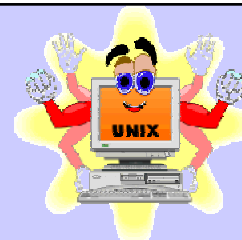
Windows

MacOS

System UNIX

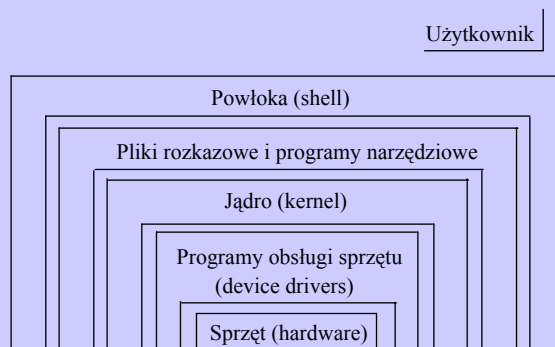

- System operacyjny UNIX powstał w Bell Laboratory firmy AT&T we wczesnych latach siedemdziesiątych.
- W swojej pierwotnej wersji był to system, który mógł pracować tylko dla jednego użytkownika i wykonywać zadania kolejno, jedno po drugim.

Czym jest system UNIX

- System operacyjny UNIX to zbiór programów i procedur, które zarządzają wszystkimi zasobami komputera.
- Przy tym komputer może być jedno, lub wieloprocesorowy, z jednym bądź wieloma napędami dysków twardych i miękkich.
- Procesory mogą mieć (i zwykle mają) własne pamięci podręczne, mogą być wyposażone we własne pamięci operacyjne, lub współdzielić jedną fizyczną pamięć RAM.

Warstwowy model oprogramowania

Uproszczony model warstwowy oprogramowania komputera pracującego pod nadzorem systemu operacyjnego UNIX.

Warstwowy model oprogramowania

- W modelu tym warstwę najniższą tworzą programy i procedury bezpośrednio sterujące sprzętem (ang. drivers).
- Korzystają z nich procedury obsługi zawarte w jądrze (Kernel), które stanowi właściwy system operacyjny.
- Jądro zawiera mechanizmy systemowe, które należą do trzech grup:
  - zarządzania procesami,
  - zarządzania pamięcią,
  - zarządzania systemem plików.

Warstwowy model oprogramowania

- Za pośrednictwem wydzielonego interfejsu API (Application Program Interface) jądro świadczy usługi dla kolejnych warstw: warstwy plików rozkazowych powłoki i programów narzędziowych (np. edytorów, translatorów, etc) oraz warstwy powłoki.
- Do tego interfejsu są kierowane żądania usług poprzez tzw. wywołania systemowe (ang. system calls), które są de facto wywołaniami funkcji zdefiniowanych w jądrze.
- Łatwo zauważyć, że w hierarchicznym, warstwowym modelu systemu, każda kolejna wyższa warstwa wzbogaca sprzęt o nowe właściwości.

Shell – czyli powłoka

- realizuje (na ogół prosty) interfejs użytkownika z jądrem systemu operacyjnego,
- wykonuje pewne proste, wbudowane w nią polecenia wewnętrzne,
- jest interpretatorem specjalnego języka programowania, co umożliwia użytkownikowi programowanie w tym języku.

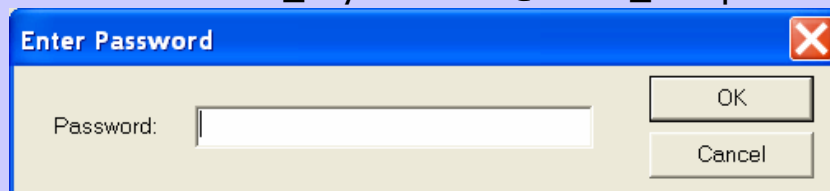
Rodzaje powłok

- Pierwszy program powłoki (**shell**) dla systemu Unix opracował **Steven Bourne** w Bell Laboratory firmy AT&T. Od jego nazwiska powłokę tę nazywa się BOURNE SHELL, a odpowiadający jej program nosi nazwę **sh**.
- W miarę rozwoju systemu opracowywano kolejne wersje powłoki z rodziny Bourne shell: KORN SHELL (**ksh**), BOURNE AGAIN SHELL (**bash**) i Z SHELL (**zsh**).
- Równolegle powstały dwie powłoki z rodziny C-SHELL: program **cs** oraz **tcsh**.
- W większości systemów programy te są lokowane w katalogu /bin.

Rozpoczęcie sesji systemu UNIX

- Unix jest systemem wielozadaniowym i wielodostępnym – oznacza to, że może na nim jednocześnie pracować wielu użytkowników uruchamiając wiele aplikacji.
- Żeby móc korzystać z systemu Unix, należy najpierw połączyć się z komputerem centralnym.

`ssh nazwa_użytkownika@adres_komputera`

Przykładowe polecenia systemu UNIX

Operacje na zbiorach

- **Wyświetlanie zawartości katalogu**
`ls` (skrótowe) lub `ls -l` (rozszerzone)
- **Wyświetlanie na ekranie zawartości pliku**
`cat nazwa_pliku` (Unix)
- **Kopiowanie pliku**
`cp nazwa1 nazwa2`
- **Zmiana nazwy pliku**
`mv nazwa1 nazwa2`
- **Usunięcie zbioru**
`rm nazwa_zbioru`
- **Sprawdzenie ilości miejsca na dysku:**
`quota -v` (przydzielonego)
`df` (wolnego)

Przykładowe polecenia systemu UNIX

Operacje na katalogach

- **Tworzenie katalogu**

mkdir *nazwa_katalogu*

- **Przejdź do katalogu**

cd *nazwa_katalogu*

- **Wyświetlenie całej ścieżki do katalogu**

pwd

- **Usunięcie katalogu**

rmdir *nazwa_katalogu*

Zadania

Operacje na procesach

- **ala** lub **./ala** - uruchamianie zadania ala

- **ps [-aefl]** – sprawdzenie zadania:

- opcje:

- **-a** wypisz procesy uruchomione przez wszystkich użytkowników;

- **-e** wypisz wszystkie procesy systemowe;

- **-f** lub **-l** wypisz rozszerzony zakres informacji.

- **time PID** – informacja o rzeczywistym czasie wykonywania zadania.

Przykłady

```
[zxp2@lionxm zxp2]$ mkdir test - tworzy kartotekę test
[zxp2@lionxm zxp2]$ cp a.c ./test - kopiuje zbiór a.c do kartoteki test
[zxp2@lionxm zxp2]$ cd test - przechodzi do kartoteki test
[zxp2@lionxm test]$ ls - wyświetla zawartość kartoteki test
a.c a.out
[zxp2@lionxm test]$ ls -l - wyświetla więcej informacji
total 20
-rw-r--r-- 1 zxp2  bjg      655 Feb 29 13:00 a.c
-rwxr-xr-x 1 zxp2  bjg     14714 Feb 29 13:01 a.out
[zxp2@lionxm test]$ ./a.out & - uruchamia program a.out w tle
[1] 17230
[zxp2@lionxm test]$ ps - sprawdza uruchomione przeze mnie procesy
  PID TTY          TIME CMD
16923 pts/5    00:00:00 bash
17230 pts/5    00:00:02 a.out
17231 pts/5    00:00:00 ps
[zxp2@lionxm test]$ kill 17230 - przerwij zadanie
[2]+  Terminated          ./a.out
```

Przykłady poleceń systemu UNIX, cd.

• Ustalenie prawa dostępu do pliku, katalogu

```
chmod u+rwx nazwa_pliku
chmod u+rwx nazwa_katalogu
```

Zamiast *u* może być *g* lub *o*, gdzie:

u=user (właściciel pliku),
g=group (grupa użytkowników),
o=other (wszyscy użytkownicy),
r=read (prawo czytania),
w=write (prawo do zapisu),
x=execute (prawo wykonywania)

• Zmiana hasła

```
passwd
```


Edytor vi

- **vi** – Edytor tekstu
- Inne edytory - joe, pico
- Początek edycji: **vi** nazwa_zbioru
- Mody pracy:
  - Mod wprowadzania tekstu
  - Mod rozkazowy

Spis rozkazów edytora **vi** można uzyskać przez:

man vi

 podręcznik na dysku

Kolejkowanie zadań

- **qsub -j nazwa_kolejki nazwa_programu lub**
- **qsub nazwa_zbioru_skryptowego**

Zbiór 1c.pbs

```
# This is a sample PBS script. It will request 1 processors on each of 1 nodes  
# for 96 hours.
```

```
#
```

```
#PBS -l nodes=01:ppn=1
```

```
#PBS -l walltime=96:00:00
```

```
cd $PBS_O_WORKDIR
```

```
/home/zxp2/test/a.out > log1
```

Uruchomienie zadania

```
[zxp2@lionxm test]$ qsub 1c.pbs
```

```
57531.lionxm.aset.psu.edu
```

Sprawdzenie, co dzieje się z zadaniem

● **qstat -u zxp2**

```
[zxp2@lionxm test]$ qstat -u zxp2
```

lionxm.aset.psu.edu:

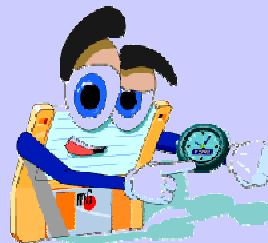
Job ID	Username	Queue	Jobname	Req'd SessID	Req'd NDS	Elap TSK	Memory	Time	S
57526.lionxm.as	zxp2	lionxm	c60_16cm.p	20467	1	--	--	48:00 R 00:52	
57527.lionxm.as	zxp2	lionxm	c60_20cm.p	7445	1	--	--	48:00 R 00:51	
57528.lionxm.as	zxp2	lionxm	c60_14cmh.	26232	1	--	--	48:00 R 00:49	
57531.lionxm.as	zxp2	lionxm	1c.pbs	18415	1	--	--	48:00 R 00:02	

```
[zxp2@lionxm test]$
```

Przerwanie zadanie

```
57531.lionxm.as zxp2 lionxm 1c.pbs 18415 1 -- -- 48:00 R 00:02
```

↑ ● **qdel 57531.lionxm**

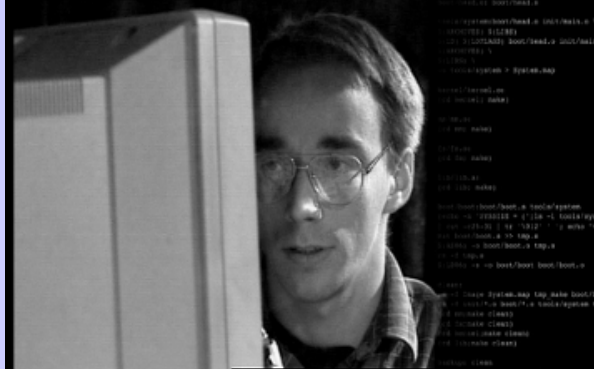
● **qstat -u zxp2**

lionxm.aset.psu.edu:

Job ID	Username	Queue	Jobname	Req'd SessID	Req'd NDS	Elap TSK	Memory	Time	S
57526.lionxm.as	zxp2	lionxm	c60_16cm.p	20467	1	--	--	48:00 R 00:58	
57527.lionxm.as	zxp2	lionxm	c60_20cm.p	7445	1	--	--	48:00 R 00:57	
57528.lionxm.as	zxp2	lionxm	c60_14cmh.	26232	1	--	--	48:00 R 00:55	

System Linux

1991

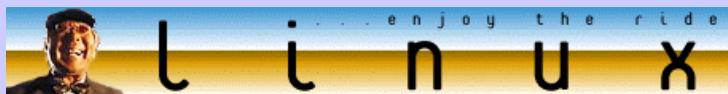
Linus Torvalds

Zmodyfikowany UNIX → Nazwy większości poleceń jak w UNIX-ie

Zalety Linuxa

- Oparty o UNIX (te same komendy)
- Szybki
- Niezawodny
- Rozbudowane operacje internetowe – serwery
- Nie wymaga dużych mocy obliczeniowych
- Otwarty kod – obecnie tylko 2% kodu pochodzi od Thorvalds'a
- Darmowy

Wady Linuxa

- Duże możliwości mogą onieśmielać:
  - Złożona instalacja - minimalny PnP.
  - Większość systemów PC nie jest sprzedawana z Linuxem.
  - Wiele poleceń (choć można użyć graficznego interfejsu użytkownika)
- Nie był oryginalnie zaprojektowany jako przyjazny dla użytkownika.
- Wymaga nauczenia się nowych poleceń, gdy przenosimy się z innego systemu operacyjnego.
- Mniejsza liczba aplikacji użytkowych. Choć emulatory Win32, Mac, etc. pozwalają wielu programom działać pod Linuxem.

Zalety Linuxa

- **Tańszy !!!**
  - Typowa sieć biurowa z 10 komputerami: NT=\$3000, Linux=\$50-\$150 (mniej jeżeli jest załadowany z sieci).
  - Koszt dla użytkownika indywidualnego: \$0-\$150.
- **Lepiej pracuje!**
  - UNIX i Linux były projektowane z myślą o bezpieczeństwie. Gdy jakieś słabe miejsca są zidentyfikowane, prawie natychmiast pojawia się łątka.
  - Większość programów wirusowych jest pisana pod Windows. Linux jest prawie uodporniony na ataki.
  - Wiele z aplikacji pod Windows będzie pracować pod Linux używając Wine, Crossover Office or VMC.

„Osiągnięcia” Linuxa

- Większość Internetu pracuje na serwerach Linuxowych.
- Większość z obecnie tworzonych efektów specjalnych powstaje przy użyciu Linuxowych „render farms”.
- Wiele z nowych „superkomputerów” jest tworzona przy użyciu klastrów komputerów z systemem Linux (np. klastrów typu „Beowulf”).

System WINDOWS

Twórcy

William H. Gates

Paul Allen

„640 KB powinno wystarczyć każdemu”

Skazania na sukces

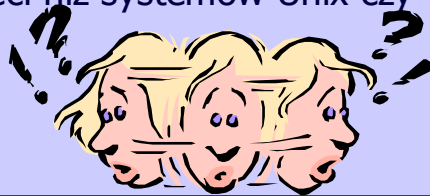
- Unifikacja interfejsu
- Wielozadaniowość
- Schowek wspólny dla wielu aplikacji
- Drag'n'Drop
- Współpraca z siecią i integracja w grupy robocze
- Plug'n'Play - łatwość konfiguracji
- OLE – osadzanie i łączenie obiektów
- Popularność
- System sterowników
- Obsługa nowinek sprzętowych
- **Agresywny marketing Microsoftu**

Środowisko biurowe

- Doskonała integracja pakietu Office z systemem
- Wszędzie wygląda tak samo
- Możliwość pracy w grupach
  - Współdzielenie drukarek
  - Współdzielenie plików
  - Poczta wewnętrzna
  - Synchronizacja danych (terminy, adresy, etc)
- Technologia WYSIWYG – What You See Is What You Get
- Wspólny schowek sieciowy
- Standard biurowy

Problemy

- Duże wymagania sprzętowe
- Problemy z konfiguracją nietypowych urządzeń
- Mała odporność na awarie
- Zamknięty kod źródłowy – monopol
- Długi czas od wykrycia błędu do opublikowania poprawki
- „Wewnętrzne” standardy
- Problemy z bezpieczeństwem
- Mniejsza wydajność sieci niż systemów Unix czy Linux
- Niejasna licencja
- **Wysokie ceny**

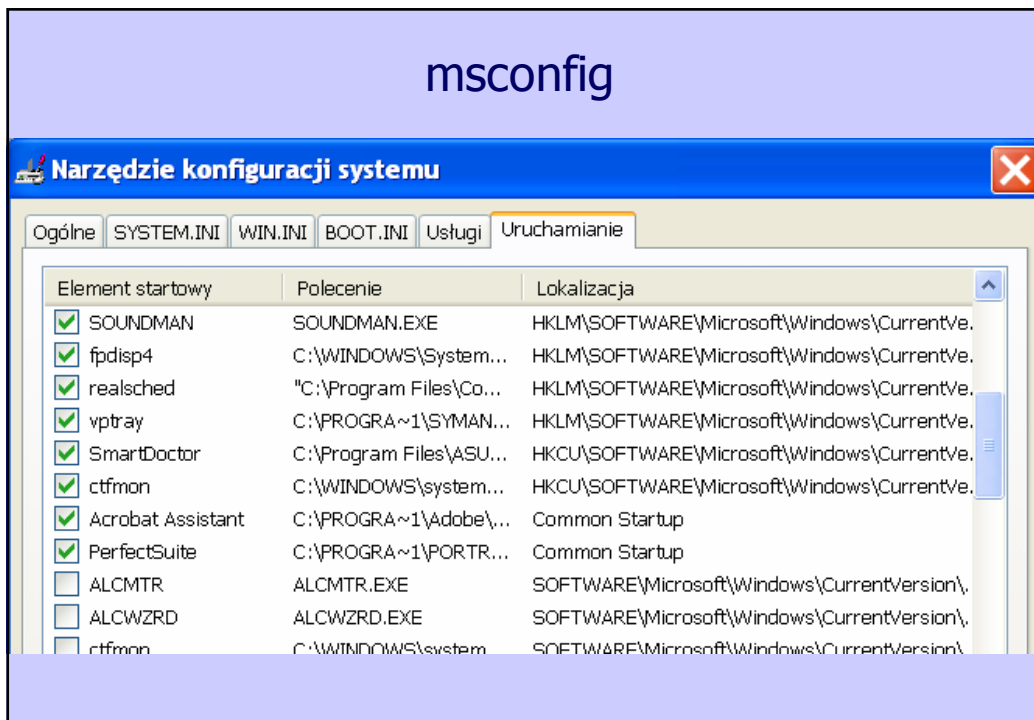
Dlaczego po pewnym czasie system
Windows zaczyna zwalniać ??

Bo łądowanych jest coraz więcej
sterowników, usług i programów

Przyspieszanie pracy systemu Windows

- Usuwanie zawartości pamięci podręcznej
  - Usuń zawartość katalogu `C:\Windows\Prefetch`
- Defragmentacja plików systemowych
  - `defrag c: -b`
- Ograniczenie liczby aplikacji uruchamianych w tle
  - `msconfig`

msconfig

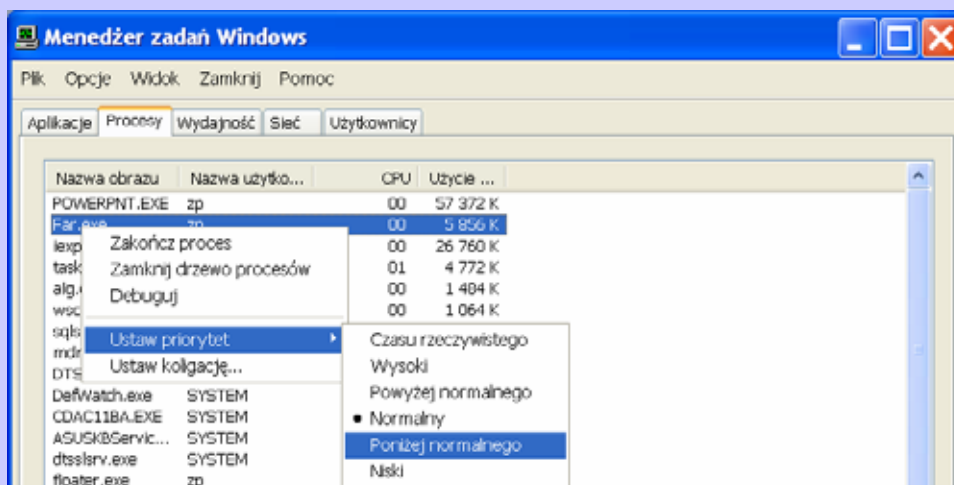
Przyspieszanie pracy systemu Windows

- Optymalizacja konfiguracji Windows
  - **BootVis** (Freeware)
- Wyłączanie niepotrzebnych usług systemowych
  - **Narzędzia administracyjne -> Usługi**

Zmiana priorytetu wykonywania zadań

CTRL + Alt + Del → Wywołać menedżera zadań

Najechać myszą na nazwę procesu i nacisnąć prawy przycisk

Przyspieszanie pracy systemu Windows

- Zapobieganie przechowywaniu jądra systemowego w pliku wymiany (Page-file.sys)

- HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Control\Session Manager\Memory Manager

Ustaw `DisablePagingExecutive` na 1

Tylko jeżeli masz ≥ 512 MB pamięci !!

Rejestry

Wszelkie dane konfiguracyjne systemu Windows są umieszczone w tzw. rejestrach

Edycja rejestrów – program `regedit`
Zastanów się zanim coś zrobisz !!!

Zbiory z rejestrami systemu są składowane w katalogu (Windows XP):

`Windows\System32\Config`

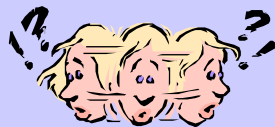
Dodatkowy zbiór rejestru `NTuser.dat` jest składowany w katalogu użytkownika w katalogu Documents and Settings

Przyspieszanie pracy systemu Windows

- włączenie opcji automatycznego kasowania bibliotek DLL
  - [HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer]
  - Utwórz wartość DWORD o nazwie "AlwaysUnloadDLL"
  - Ustaw ją na 1
- odpowiednie ustawienie cache'u CPU
  - [HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Session Manager\Memory Management]
  - Ustaw "SecondLevelDataCache" na odpowiednią liczbę kilobajtów

Wielkość cache procesora można znaleźć programem **AIDA32** (freeware)

A co jak nam się system uszkodził ?

Nacisnąć F8 podczas uruchamiania się systemu Windows

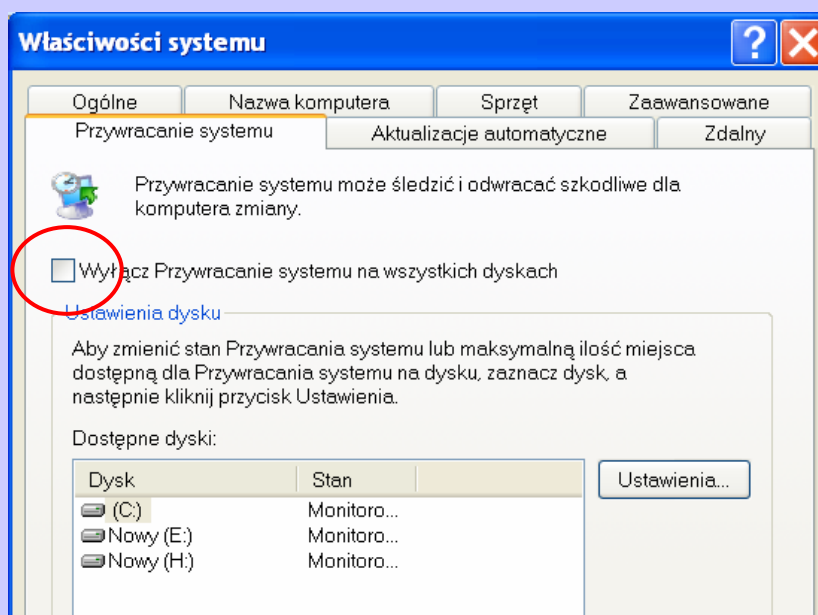
- Uruchomić system bez ładowania sterowników
  - Ręcznie usunąć zmiany, które uszkodziły system
- Uruchomić system z instalacyjnego CD
  - Ręcznie usunąć zmiany, które uszkodziły system

A co jak nam się system uszkodził ?

Nacisnąć F8 podczas uruchamiania się systemu Windows

- Uruchomić ostatnią działającą konfigurację Windows
- Zapis konfiguracji musi być uaktywniony (wejść do zakładki **Przywracanie systemu** w oknie dialogowym **System**)

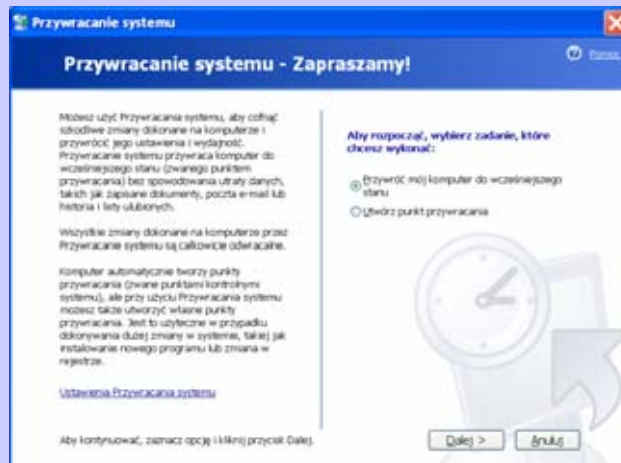
A co jak nam się system uszkodził ?

Uruchamianie działającej konfiguracji ?

Windows się uruchamia

Start -> Wszystkie programy -> Akcesoria -> Narzędzia systemowe
-> Przywracanie systemu

Uruchamianie działającej konfiguracji ?

Windows się nie uruchamia

- **F8** - Uruchom komputer w trybie awaryjnym z wierszem polecenia.

UWAGA: Należy zalogować się jako administrator lub użytkownik z prawami administratora

- W wierszu polecenia wpisz **c:\windows\system32\restore\rstrui.exe**, a następnie naciśnij klawisz **ENTER**.
- Postępuj zgodnie z instrukcjami wyświetlanymi na ekranie, aby rozpocząć przywracanie wcześniejszego stanu, w którym komputer działał prawidłowo.

Co za tydzień ?

Pakiet Office - Word

- Pisanie i edycja tekstów
- Wprowadzanie grafiki
- Wprowadzanie tabel, spisów treści
- Automatyczne numerowanie rysunków i odnośników
- Współpraca z wieloma użytkownikami